

Planeringsstrategi för Ludvika kommun 2024 - 2026

Dokumentnamn Planeringsstrategi för Ludvika kommun 2024-2026		Dokumenttyp Policy	Omfattning Kommunkoncernen
Dokumentägare Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Kommundirektör	Publicering Kommunala författningssamlingen	
Författningsstöd			

Beslutad KF 2024-06-24, § 97	Bör revideras senast 2026	Beslutsinstans KF	Diarienummer KSU 2024/113
Beslutade revideringar	Vad revideringen avsett		Diarienummer vid revideringen
KF 2026-02-09, § 11	Under punkt 4, Tillägg till kommunens översiktsplan och fördjupade översiktsplaner 4.1, Tematiska tillägg		KS 2025/298

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun

Utöver styrdokumentstyperna nedan finns det i Ludvika kommun lagbundna styrdokument som inte följer denna terminologi. Namn och beslutsinstans för de styrdokument som styrs istället av gällande lagstiftning.

Dokumenttyp	Definition	Beslutas av	Giltighet	Uppföljning
Policy	Anger kommunens förhållningssätt till något. Långsiktig och övergripande.	Kommunfullmäktige	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Strategi	Hjälper att göra vägval och prioriteringar. Kan innehålla mål och uppdrag.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Riktlinjer	Innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period	Minst en gång per mandatperiod eller då riktlinjen upphör att gälla
Regler	Ska vara konkreta och sätta tydliga gränser.	Fullmäktige, kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period.	Minst en gång per mandatperiod eller då reglerna upphör att gälla

Innehåll

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun	2
1 Bakgrund.....	4
1.1 Planeringsstrategi.....	4
1.2 Översiktsplan	4
2 Ludvika kommuns översiktsplan	5
2.1 Användningsgrad.....	6
2.2 Aktualitet.....	7
2.3 Fortsatt gällande	7
3 Ändrade planeringsförutsättningar.....	8
3.1 Agenda 2030.....	8
3.2 Dalastrategin	8
3.3 Miljöbalken	8
3.4 Plan- och bygglagen	8
4 Tillägg till kommunens översiktsplan och fördjupade översiktsplaner.....	9
4.1 Tematiska tillägg	9
4.2 Fördjupade översiktsplaner.....	10
4.2.1 Björnhyttan	10
4.2.2 Blötberget.....	10
4.2.3 Finnäset, Lyviksberget samt del av Skepparberget	10
4.2.4 Gonäs.....	10
4.2.5 Grangärde Kyrkby	10
4.2.6 Gräsberg.....	11
4.2.7 Källfallet–Grängesberg.....	11
4.2.8 Klenshyttan	11
4.2.9 Knutsbo	11
4.2.10 Ludvika flygplats	11
4.2.11 Saxdalen.....	11
4.2.12 Sunnansjö	11
4.2.13 Säfsen.....	12
4.2.14 Råfsnäs.....	12
5 Länsstyrelsens underlag	13
5.1 Länsstyrelsens bedömning av granskningsyttrandets aktualitet	13
5.1.1 Riksintressen	13
5.1.2 Strandskydd	13
6 Politisk vision	14
7 Fortsatt arbete med översiktsplanering	15
7.1 Översiktsplan.....	15
7.2 Planeringsstrategi	16
8 Bilagor	17

1 Bakgrund

1.1 Planeringsstrategi

1 april 2020 ändrades 3 kap i plan- och bygglagen. Från och med valet år 2022 ersätts aktualitetsprövningen för översiktsplanen med krav om att kommunfullmäktige ska ta fram en planeringsstrategi varje mandatperiod. Strategin ska antas senast 24 månader efter ordinarie val. I planeringsstrategin bedöms i vilken utsträckning gällande översiktsplan är aktuell och ställning tas till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Om inte detta genomförs upphör gällande översiktsplan att vara aktuell.

En inaktuell översiktsplan resulterar bland annat i att detaljplaner måste handläggas med så kallat utökad planförfarande i stället för standardförfarande. Det medför även att översiktsplanen inte kan fungera som avsett underlag inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Avsikten med en planeringsstrategi är att den ska vara mer framåtsyftande än aktualitetsprövningen som tidigare använts i och med att kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen ska vara i fokus.

I planeringsstrategin ska kommunen fokusera på de strategiska frågor som leder mot målen i kommunens vision med utvecklingen av den fysiska miljön. I samband med framtagandet av planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen.

1.2 Översiktsplan

En översiktsplan är kommunens långsiktiga vision som visar inriktningen för hur mark- och vattenanvändningen samt bebyggelsen ska användas, utvecklas och bevaras. Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Den ska spegla den politiska majoritetens uppfattning och beslutas av kommunfullmäktige. Översiktsplanen är inte bindande men ska ge vägledning för hur kommunen ska anvisa lämpliga områden i stora drag för olika ändamål. Det innebär att slutliga avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen sker först i detaljplaneprocessen. Planen är också en redovisning av allmänna intressen där till exempel värdefulla naturområden ingår.

De frågor som behandlas i en översiktsplan är exempelvis vilka områden som ska bebyggas och hur de ska bebyggas, vilka områden som behöver särskilt skydd och hur de ska skyddas, vilka miljörisker det finns och hur detta ska beaktas.

En aktuell översiktsplan är viktigt för att det ska ge stöd för efterföljande planering och beslut. Planen måste vara aktuell för att fungera som vägledning, vid såväl kommunens egna beslut om bland annat detaljplaner och bygglov, som andra myndigheters beslut om exempelvis tillstånd enligt miljöbalken.

2 Ludvika kommuns översiktsplan

Ludvika kommuns gällande översiktsplan – ÖP2030 antogs 2013. 2017 aktualitetsförklarades den av kommunfullmäktige. Översiktsplanen är baserad på en vision framtagen av kommunfullmäktige 2011 där tre olika fokusområden lyftes fram:

- Gemensamt ansvar för ökad befolkning
- Jobb och tillväxt ger framtidstro
- En god miljö för kommande generationer

Översiktsplanens huvuddrag består av 12 punkter:

1. Högsta prioritet för bebyggelseutveckling finns i Ludvika tätort samt de stora stråken kring Väsman och mot Borlänge/ Falun, detta möjliggör användandet av befintlig infrastruktur och ökat hållbart resande.
2. Vägsreservatet för riksväg 50 norr om Gamla Bangatan tas bort och fokus ska ligga på att trafiksäkra genomfarten (riksväg 50 och 66) och trygga trafikmiljön för cyklister och gångtrafikanter.
3. Vägsreservatet för riksväg 50 förbi Grängesberg ska ligga kvar.
4. Ludvika ska vara en tät och grön stad. Ett attraktivt resecentrum och hållplatser ska få invånarna att resa mer kollektivt, gå och cykla. Detta är särskilt viktigt för barn och unga för att de ska kunna röra sig självständigt och tryggt i trafikmiljön.
5. Kommunens invånare ska ha tillgång till kultur-, natur- och friluftsliv. Utveckling av cykelstråket kring Väsman och kulturområdet vid Ludvika ström är exempel på hur detta ska nås.
6. Ludvika ska stärka sin position som handelsstad genom att utveckla ett trevligt centrum med sikte på årets stadskärna 2019. Lyviksbergets handelsområde ska vara ett komplement.
7. Planen ger plats för nya verksamhetsområden i bland annat orterna Håksberg, Grängesberg, Nyhammar och Sörvik. Större verksamhetsområden planeras i utkanten av Ludvika mot Gonäs samt vid Skeppmora för att bland annat förbereda för framtida återöppning och utvidgning av gruvor.
8. Turismen ska stärkas genom utveckling av turistverksamheten i Fredriksberg samt ny camping i Räfsnäs.
9. Transportmöjligheter ska stärkas genom upprustning av Bergslagspendeln och Bergslagsbanan. Detta i sin tur stärker både näringslivet och möjliggör en återöppning av gruvor i regionen. Även pendlingsstråken till och från Ludvika ska förbättras för att skapa bättre möjligheter att bli en del av regionens arbetsmarknad och även förbättra kopplingen söderut.

10. För att möta näringslivets arbetskraftsbehov och nå befolkningsmålet med 27 000 invånare till 2020, är det viktigt att erbjuda bostäder i attraktiva lägen. Kommunen har valt att främst satsa på både sjönära samt centrala bostäder i Ludvika. Utpekade områden för bostäder finns i tätorter efter de stora stråken. Dessutom pekas ett antal LIS-områden (Landsbygdsutveckling i strandnära läge) ut som ska stärka underlaget för service i de orter som ligger efter stråken.
11. Översiktsplanen förordar ökad användning av förnybar energi och energieffektiva trans- portmedel.
12. Riksintressen för naturvård ska säkerställas. Nytt naturreservat bildas längs Burån och Malingarnas naturreservat ska utökas.

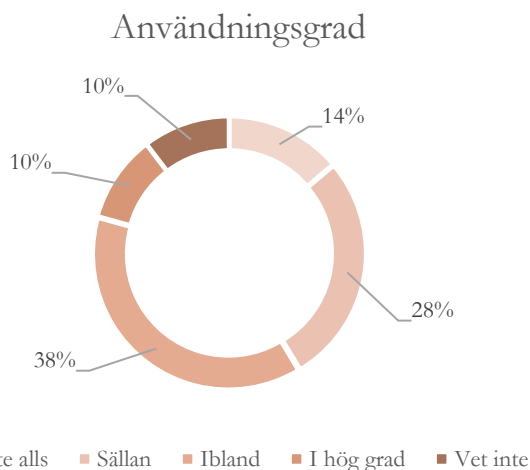
2.1 Användningsgrad

En enkel enkät har skickats ut till de verksamhetsområden som främst kan tänkas använda ÖP2030 i sitt arbete. Miljö och bygg, teknik och projekt och planering var de verksamhetsområden som fick agera recipienter för enkäten. I enkäten ställdes två frågor:

1. Hur ofta använder du översiktsplanen i ditt dagliga arbete?
2. Vilka/Vilken del av översiktsplanen använder du dig mest av?

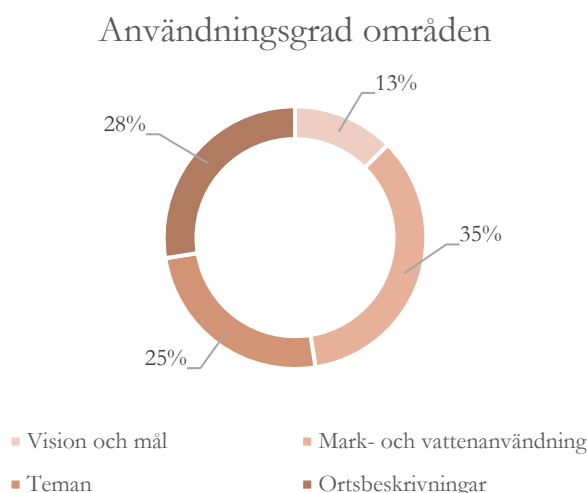
Nedan följer svar på frågeställningarna.

1. Hur ofta använder du översiktsplanen i ditt dagliga arbete?

Syftet med enkäten var att få en överskådlig bild av hur översiktsplanen används i dagsläget. Utifrån de svar som inkommit går det att utläsa att närmare hälften av de som svarat har svarat att de sällan eller inte alls använder översiktsplanen. 38 procent svarade att de ibland använder översiktsplanen, alltså fyller den inte sin funktion som planeringsverktyg.

2. Vilka/Vilken del av översiktsplanen använder du dig mest av?

Det kapitel som används minst i nuvarande översiktsplan är Vision och mål. En uppenbar anledning till detta är att den politiska majoriteten förändrades i och med valet 2018. Sedan dess har nya politiska visioner arbetats fram. Mark- och vattenanvändning är det kapitel som flest recipienter använder sig av, vilket också är rimligt med tanke på att mark- och vattenutbredningen ofta håller sig statisk.

2.2 Aktualitet

Till stora delar är innehållet i översiktsplanen i behov av uppdatering (i bilaga 1 finns status för varje enskilt kapitel). Även formatet i vilket planen är författat kan, utifrån Boverkets nya modell för översiktsplanering, ses som förlegat. De områden som pekas ut i nuvarande översiktsplan som aktuella för utveckling i dess olika former är i behov av revidering. Nya förutsättningar inom både planering, befolkning och service med mera bidrar till att en ny översiktsplan behöver arbetas fram.

I början av februari 2023 tog regeringen beslut i plan- och byggförordningen (2023:50) som ställer krav på att översiktsplaner och regionplaner ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Detta är något som behöver genomsyra framtida översiktsplanarbete.

2.3 Fortsatt gällande

Ludvika kommuns nuvarande översiktsplan, ÖP2030, anses i sin helhet vara fortsatt gällande fram tills att en ny översiktsplan är antagen.

3 Ändrade planeringsförutsättningar

Sedan ÖP2030 togs fram har ett flertal förändringar skett i lagstiftning, målformuleringar på nationell och regional nivå och nya övergripande strategiska dokument har tagits fram. Dessa förändringar påverkar det kommunala arbetet och behöver innefattas i framtagandet av en ny översiktsplan. I bilaga 2 finns en sammanfattning över de förändringar som kommit sedan 2013 som rör planering på kommunal nivå. Nedan följer en mer övergripande sammanfattning över vissa av de förändringar som skett i lagstiftning, målformuleringar och strategiska dokument.

3.1 Agenda 2030

Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s medlems- länder och började gälla 1 januari 2016 som en fortsättning och påbyggnad av millenniemålen. Agenda 2030 är en handlingsplan med 17 globala mål för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välbefindandet. Regeringens proposition 2019/12:188 framhäver Sveriges inriktning för arbetet med att uppnå de globala målen, i vilken vikten av samverkan mellan aktörer i hela samhället betonas.

3.2 Dalastrategin

Dalastrategi 2030 antogs i juni 2021 och är en regional utvecklingsstrategi. Syftet med strategin är att skapa en samlad bild över regionens tillgångar och hur dessa bör utvecklas. Region Dalarna har på uppdrag av regeringen arbetat fram strategin som innehåller mål och prioriteringar fram till år 2030.

Dalastrategins tre områden är:

- Ett klimatsmart Dalarna
- Ett konkurrenskraftigt Dalarna
- Ett sammanhållet Dalarna

Strategins olika områden kommer genomsyra kommunernas sätt att arbeta med planering på lokal nivå.

3.3 Miljöbalken

Den 1 januari 2016 började ett nytt sjätte kapitel i miljöbalken gälla. Det innebär en del förändringar för miljöbedömningar av planer som upprättas enligt plan- och bygglagen. Syftet med ändringen var att skapa ett tydligare och mer ändamålsenligt regelverk.

3.4 Plan- och bygglagen

I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risker för skador på den byggda miljön till följd av översvämningar, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra.

I april 2020 infördes flera ändringar i tredje kapitlet, översiktsplan, med syfte att över- siktsplaneringen ska bedrivas med ökad kontinuitet, verka mer

framåtsyftande och att planen ständigt ska hållas aktuell. Under första halvan av varje mandatperiod ska kommunen ta fram och anta en planeringsstrategi för att ta ställning till översiktsplanens aktualitet. Framåt kommer också en digital standard för översiktsplanens utformning vara lagstadga

4 Tillägg till kommunens översiktsplan och fördjupade översiktsplaner

4.1 Tematiska tillägg

Ludvika kommuns översiktsplan har ett tematiskt tillägg om vindkraft. Tillägget togs fram 2010 och syftar till att peka ut områden i kommunen som är lämpliga för vindkraftsutbyggnad. Eftersom tillägget inte har reviderats sedan dess behöver det uppdateras. Teknologin för vindkraft har utvecklats mycket sedan 2010 – verken har blivit större och mer effektiva, vilket förändrar ytan som krävs för etablering. Samtidigt har behovet av energiförsörjning ökat och förväntas fortsätta öka under de kommande åren.

Enligt den nationella strategin för hållbar vindkraft, framtagen av Energimyndigheten och Naturvårdsverket, behöver den landbaserade vindkraftsproduktionen öka till 80 TWh fram till 2040-talet. Länsstyrelsen i Dalarna har tagit fram en nulägesbeskrivning som visar att länet behöver uppnå en elproduktion från vindkraft på 7,5 TWh senast 2045. Under 2024 lanserade Länsstyrelsen dessutom en kartbaserad regional vindkraftsanalys för Dalarna. Analysen pekar ut områden utifrån faktorer som vindförhållanden, riksintressen och Försvarmaktens intressen. Syftet med analysen är att fungera som planeringsunderlag för kommuner vid vindkraftsplanering.

Regeringen presenterade 2023 utredningen Värde av vinden, som syftar till att undersöka kommuners incitament för att stödja vindkraftsprojekt samt hur fastighetsägare, närboende och lokalsamhällen kan gynnas av vindkraftsetableringar. Sedan utredningen lanserades har inga beslut fattats om kompensation till kommuner, fastighetsägare eller lokalsamhällen. Ludvika kommun avvaktar därför med nya beslut tills regeringen lämnar tydliga besked om incitament och kompensation.

I dagsläget har Ludvika kommun 32 vindkraftverk, varav 20 är placerade på Fjällberget–Saxberget, som är ett riksintresse för vindbruk. Den totala produktionen från dessa verk uppgår till cirka 269 GWh per år.

En uppdaterad vindbruksplan kommer att tas fram i samband med arbetet med kommunens nya översiktsplan 2026–2030. Kommunen bedömer att den nuvarande produktionen på 269 GWh per år är tillräcklig för att möta dagens behov. Därför kommer inga nya vindkraftsetableringar att prövas förrän den nya översiktsplanen har antagits och vunnit laga kraft.

4.2 Fördjupade översiktsplaner

Ludvika kommun har 16 fördjupade översiktsplaner, vilka kortfattat beskrivs nedan. Två av de fördjupade översiktsplanerna rör vindkraft. Dessa är inbakade i det tematiska tillägget som finns beskrivet ovan. Därför redovisas de inte i följande stycke.

4.2.1 Björnhyttan

Den fördjupade översiktsplanen för Björnhyttan upprättades 1975. Planen behandlar område för sopdestruktion. Idag finns Ludvikas återvinningscentral på platsen.

Planen är fortsatt gällande

4.2.2 Blötberget

Den fördjupade översiktsplanen för Blötberget upprättades 1985 och reviderades 1990. Syftet med planen är att fastlägga dåvarande bebyggelse och dels ange utvecklingsinriktning för möjlig framtida bebyggelse.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.3 Finnäset, Lyviksberget samt del av Skepparberget

Den fördjupade översiktsplanen för Finnäset, Lyviksberget samt del av Skepparberget antogs 1994 och behandlar ett stort område i Ludvika tätorts sydvästra del. Planen syftar till att beskriva en möjlig utbyggnadsinriktning för Ludvika tätort rörande både handel, verksamheter och bostäder.

Sedan den fördjupade översiktsplanen togs fram har flertalet detaljplaner upprättats inom området och flera etableringar har skett. Den utveckling som skett har till stor del följt den fördjupade översiktsplanens viljeinriktningar.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.4 Gonäs

Den fördjupade översiktsplanen för Gonäs upprättades 1994 och reviderades 1995. Planens syfte är att redovisa lämpliga områden för bebyggelse samt redovisa Brittsandsvägens framtida sträckning.

Brittsandsvägens sträckning så som den ser ut i den fördjupade översiktsplanen är inte längre aktuellt. Dock är andra delar av planen fortfarande relevanta för samhällsplaneringen.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.5 Grangärde Kyrkby

Den fördjupade översiktsplanen för Grangärde kyrkby upprättades 1976 och ändrades enligt byggnadsnämndens beslut 1979. Planen redogör för bostadsutveckling i Grangärde. En stor del av planen har blivit förverkligad.

Planen är fortsatt gällande

4.2.6 Gräsberg

Den fördjupade översiktsplanen för Gräsberg upprättades 1981 och reviderades 1983. Planen syftar till att få ett grepp om bebyggelseutvecklingen i Gräsberg för att underlätta för planering av gemensamma vatten och avloppsanläggningar.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.7 Källfallet–Grängesberg

Den fördjupade översiktsplanen för Källfallet-Grängesberg upprättades 2010. Syftet med planen är att upphäva det riksintresse för kulturmiljövård som omfattar KÄLLFALLET 1:20. I och med antagande av den fördjupade översiktsplanen upphävdes den detaljplan som fanns över området, varför området nu är planlöst.

Flera av husen som den fördjupade översiktsplanen omfattar har idag rustats upp och är bebodda. Riksintresset för kulturmiljö ligger kvar.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.8 Klenshyttan

Den fördjupade översiktsplanen för Klenshyttan upprättades 2020. Planen syftar till att säkerställa de kulturmiljövärden som finns inom Klenshyttan.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.9 Knutsbo

Den fördjupade översiktsplanen för Knutsbo upprättades 1977. Planens syfte är att möjliggöra bostäder för totalt 3000 invånare. Stora delar av planen är idag förverkligad.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.10 Ludvika flygplats

Den fördjupade översiktsplanen för Ludvika flygplats upprättades 1979. Planen syftar till att befästa områdets markanvändning och att redo- visa möjlig utbyggnad av flygplatsen.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.11 Saxdalen

Den fördjupade översiktsplanen för Saxdalen upprättades 1978. Planen syftar till att ange områden för fortsatt bostadsbyggande i Saxdalen.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.12 Sunnansjö

Den fördjupade översiktsplanen för Sunnansjö antogs 1999. Planen syftar till att ange önskvärd utveckling av området gällande boende, verksamheter, service och dess konsekvenser för markanvändningen.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.13 Säfsen

Den fördjupade översiktsplanen för del av Säfsen/Fredriksberg upprättades 2009. Planens syfte är att redogöra möjligheterna till utveckling av de friluftsentressen som finns i Säfsen. Planen ska bland annat verka som vision för framtida mark- och vattenanvändning och utgöra kunskapsunderlag för olika sektorer.

Planen är fortsatt gällande.

4.2.14 Räfsnäs

Den fördjupade översiktsplanen för Räfsnäs upprättades 1996. Planens syfte är att reda ut gränsdragningar för alla intressenter gällande markanvändning och att hitta en sträckning för en friluftsväg mellan Jägarnäs och Räfsnäs.

Planen är fortsatt gällande.

5 Länsstyrelsens underlag

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 26 § plan- och bygglagen (PBL) i ett underlag till kommunen redovisa statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. I underlaget ska anges hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller. Underlaget i sin helhet finns som ett separat dokument.

5.1 Länsstyrelsens bedömning av granskningsyttrandets aktualitet

Länsstyrelsen bedömer att granskningsyttrandena på den kommuntäckande översiktsplanen, fördjupningarna och de tematiska tilläggen är aktuella med undantag för nedanstående syn- punkter.

5.1.1 Riksintressen

Riksintressen kulturmiljö

De synpunkter som länsstyrelsen har i granskningsyttrandet kopplat till riksintresse för kulturmiljö i fördjupad översiktsplan för Klenshyttan har inarbetats i planhandlingen varför länsstyrelsen bedömer att granskningsyttrandet inte längre är aktuellt när det gäller riksintresse för kulturmiljö i Klenshyttan.

Tematiskt tillägg till översiktsplanen för vindkraft

Totalförsvarets intressen kan komma att påverka möjligheten till etableringar av vindkraft.

5.1.2 Strandskydd

Vid tiden för länsstyrelsens granskning av den kommuntäckande översiktsplanen var inte Länsstyrelsens översyn av områden med utvidgat strandskydd klar. Beslut om utvidgning av strandskyddsområden i Ludvika kommun togs sedan den 15 december 2014.

LIS-område (landsbygdsutveckling i strandnära läge) 15, i översiktsplanen, Råfsnäs, sammanfaller till stor del med ett område med utvidgat strandskydd. I länsstyrelsens yttrande anges att LIS-områden generellt inte bör vara aktuella att bilda i områden med utvidgat strandskydd och att länsstyrelsen kan komma att pröva planer enligt 11 kap 11 § plan- och bygglagen och strandskyddsdispenser enligt 19 kap 3 b § miljöbalken inom områden med utvidgat strandskydd.

I länsstyrelsens granskningsyttrande över fördjupad översiktsplan för Klenshyttan framfördes vissa invändningar mot utpekande av område 3 som LIS- område. När länsstyrelsen har framfört invändningar mot utpekade LIS-områden finns det ingen presumtion för att kriterierna är uppfyllda. En bedömning får göras i enskilda ärenden eller planer (MÖD 2016:39 och 2012:39).

6 Politisk vision

I detta avsnitt presenteras den vision som visar riktningen för Ludvika kommuns kommande översiktsplanering. Visionen är på en övergripande nivå som i förlängningen ska genomsyra den kommunala kärnverksamheten.

Ludvika kommun står inför en betydande utvecklingsfas där översiktlig planeringen är av största vikt. Utveckling sker till stor del inom den industriella sektorn och inom näringslivet. Detta förväntas leda till en ökad inflyttning vilket i sin tur ställer krav på samhällsbyggandet i stort. Utvecklingen ska bemötas med fokus på långsiktig hållbarhet.

Visionen är att tillhandahålla en kommun där det är gott att leva, bo och verka. I takt med den globala utvecklingen måste även kommunens samhällsplanering utvecklas. Visionen för Ludvika kommun är att samhällsplanering ska bidra till positiv förändring som främjar långsiktig hållbarhet, ekonomisk tillväxt, folkhälsa och god livskvalitet för alla invånare. Visionen handlar inte bara om att bygga ett blomstrande samhälle, men även att skapa vackra miljöer som står sig över tid.

I visionen står hållbarhet i centrum. Ludvika kommun ska leda vägen i att verka för miljö- och klimatomställning, både för kommunens egen verksamhet samt företagare och privatpersoner. I samband med nya exploateringar ska hänsyn tas till miljö- och klimatpåverkan. Ludvika kommun ska minimera sitt miljöavtryck och minska utsläppen för att säkerställa en ren och grön framtid för kommande generationer.

Ludvika kommun ska vara en plats där alla känner sig välkomna. Här ska alla invånare oavsett bakgrund och livssituation ges förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Kommunen ska verka för goda boende- och utemiljöer som underlättar och främjar goda levnadsvanor så- som fysisk aktivitet och rekreation. Mer mark med tillhörande detaljplaner ska finnas tillgänglig för utveckling av bostäder, industrier, verksamheter och handel. I Ludvika kommun ska det finnas en blandning av bostadsformer tillgängliga. Vad gäller byggnadsstruktur ska Ludvika kommun eftersträva en blandning av kontor, service, restauranger, småföretagare, handel, tjänste- och serviceföretag.

Förtätning och exploatering ska prioriteras i centrumområden i kommunens mindre tätorter samt Ludvika tätort. Utanför tätorter ska attraktiva bostadsområden kunna tillhandahållas. Ludvika kommun består av en stor mängd sjöar, något som ska kunna utnyttjas för attraktiva bostadsområden.

Det ska vara enkelt att ta sig till dessa platser med en variation av transportmedel. Det är därför viktigt att kommunen tillhandahåller en välplanerad och robust infrastruktur som gynnar en hållbar utveckling. Eftersom Ludvika kommun är ett nav för den gröna omställningen ska detta även reflekteras i vardagen.

Kommunens attraktionskraft ska öka genom ett varierat näringsliv och stärka sitt varumärke som en kommun man gärna vill bo, arbeta i samt även besöka.

Alla kommunens invånare ska ha tillgång till god service och det ska vara enkelt att vara aktiv och delta i fritidsaktiviteter. Kommunen ska främja närhet och tillgänglighet till aktivitetsytor i stadsmiljö samt rekreation i skog, sjöar och tjärnar.

Ludvika kommun ska aktivt arbeta för att bevara och stärka befintliga ekosystemtjänster och naturvärden. Värdefull natur ska skyddas från exploatering och andra störningar. Sjöar, tjärnar och vattendrag ska bli ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras och värnas. För att bedriva ett effektivt natur- och grönområdesarbete ska kunskapssammanställningar kontinuerligt göras om biologisk mångfald, kulturhistoriska värden, friluftslivets önskemål, upplevelseaspekter och skötselaserpekter. Naturvårdsprogrammet ska vara vägledande vid samhällsplanering, planläggning och andra villkor och prövningar.

Kommunen ska i sin samhällsplaneringen verka för att riksintressen kan samverka med övriga intressen och bidra till mångfunktionella miljöer med stora kvaliteter

7 Fortsatt arbete med översiktsplanering

7.1 Översiktsplan

En styrgrupp har tillsatts i och med framtagandet av denna planeringsstrategi. Styrgruppen består av kommundirektör, förvaltningschef för kultur- och samhällsutveckling, verksamhetschef för planering, stadsarkitekt, kommunalråd och nämndordförande för kultur- och samhällsutvecklingsnämnden. Styrgruppen har beslutat om följande tidplan för fortsatt arbete med Ludvika kommuns översiktsplanering.

2024	Planeringsstrategi antas
2025	Påbörja översiktplanearbete
2026 Val	Arbete med ÖP
2027	Arbete med ÖP
2028	Planeringsstrategi antas
2029	Arbete med ÖP
2030 Val	Översiktsplan antas

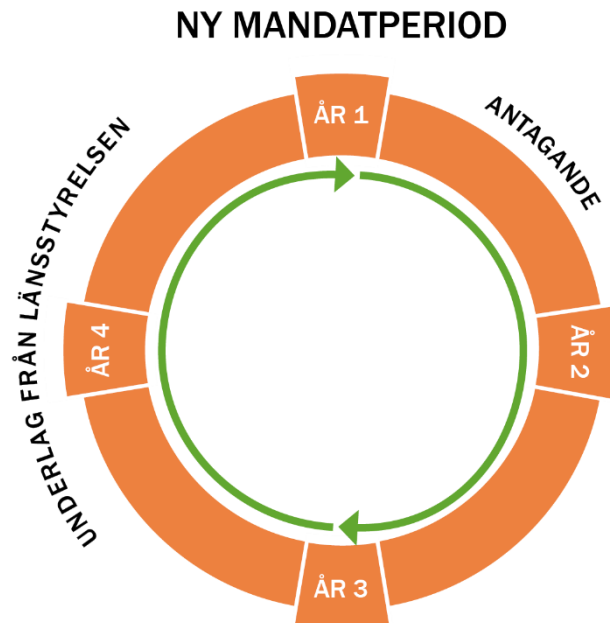
Tidplanen innehåller övergripande målpunkter för arbetet med en ny översiktsplan. En mer detaljerad tidplan kommer arbetas fram under uppstartsåret, 2025. Under 2025 kommer också projektbeskrivning, bemanning, budget och annan formalia beslutas. Efter valet 2026 påbörjas den politiska förankringen och själva översiktsplanen börjar arbetas fram.

7.2 Planeringsstrategi

Fortsatt arbete med planeringsstrategin kommer systematiseras. Under kommande mandat- period (2026-2030) och framåt ska planeringsstrategin antas under första året efter ordinarie val. Beroende på omfattning av strategin kan tiden för arbete som läggs ner på den variera.

Men en utgångspunkt är att påbörja arbetet med planeringsstrategin under andra halvan av mandatperioden efter ordinarie val. Arbetet kommer då innebära en genomgång av gällande planeringsstrategi kopplat till de planeringsförutsättningar som råder. I de fall större förändringar behöver ske inom ramarna för planeringsstrategin kan såklart arbetet påbörjas tidigare.

Följande illustration visar det cykliska arbetet med planeringsstrategin framåt.

8 Bilagor

8.1 Bilaga 1 – Översiktsplanens aktualitet

Kapitel	Innehåll	Kommentar	Status
Inledning	Vad är en översiktsplan?	Ok, lätt översyn	Delvis aktuellt
	Arbetet med översiktsplanen	-	Revideras
	Samband med annan planering	-	Revideras
	Samarbeten över kommungränser	Samarbeten med angränsande kommuner ok, regionala och nationella samarbeten behöver uppdateras	Revideras
Utvecklingsfrågor och vision	Ludvika korta fakta	Befolkningsprognos uppdateras, landsting -> region, ABB -> Hitachi mm.	Revideras
	Vision 2020 och mål 2012 – 2020	-	Revideras
	Utgångspunkter för översiktsplan	Delvis ok, plocka ut guldorn	Delvis aktuellt
	Kommunen i omvärlden, utmaningar	-	Revideras
	Planens huvuddrag	-	Revideras
Mark- och vattenanvändning	Principer för bebyggelseutveckling	Sammanfattande text ok. Kommer ses över i kommande översiktsplanarbete	Delvis aktuellt
	Bostads- och verksamhetsområden	Vissa områden som pekas ut fortsatt aktuella för vidare utredning	Delvis aktuellt

	Vattenanvändning	Behöver uppdateras och utvecklas, t.ex. ingen naturvård kopplat till vattenanvändning.	Revideras
	Strandskydd och landsbygdsutveckling	Alla LIS-områden behöver ses över, en ny LIS-plan bakas in i ny ÖP	Revideras
Teman	Riksintressen Bostadsförsörjning Energi och klimat Fritid och rekreation Jord- och skogsbruk Kulturmiljöer Miljö- och riskfaktorer Naturvård Näringsliv och arbete Service i Ludvika Trafik och transporter Täkter och mineraler Vatten	Alla teman behöver ses över och uppdateras. Även rubriker kan komma att förändras för att anpassas i enlighet med digital ÖP. Grönstrukturstrategi ska inarbetas, ny skogsstrategi ska arbetas fram, skyfallskartering ska inarbetas, ett kulturmiljöprogram ska tas fram mm. I kommande översiktsplanearbete görs en mer djupgående analys kring aktualiteten för de olika temana.	Alla teman ska ses över av respektive ansvarig tjänsteperson i kommande översiktsplanearbete
Ortsbeskrivningar	Blötberget Fredriksberg Gonäs Grangärde Grängesberg Håksberg – Landforsen Ludvika Kommun Nyhammar	Alla Ortsbeskrivningar behöver uppdateras med nya befolkningssiffror och servicegrad mm. Föreslagna utvecklingsområden behöver ses över	Revideras

	Persbo – Gräsberg Saxdalen Sunnansjö Sörvik – Brunnsvik		

8.2 Bilaga 2 – Ändrade planeringsförutsättningar

Vad	Sammanfattning	Giltig fr.o.m.	Typ
Agenda 2030	FN:s handlingsplan med 17 globala mål för omställning till ett hållbart samhälle	2016-01-01	Handlingsplan
Barnkonventionen	FN:s konvention om barnets rättigheter blir lag i Sverige	2020-01-01	Lag
Bostadsförsörjning	Lag (2000:1383) om kommuners bostadsförsörjningsansvar träder i kraft	2022-10-01	Lag
Brottsförebyggande arbete	Nya bestämmelser kring kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete	2023-04-20	Lag
Dalastrategin 2030	Ny regional utvecklingsstrategi	2021-06-15	Strategi
Folkhälsa	God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik. Åtta nya målområden för folkhälsoarbetet antagna av riksdagen	2018-04-19	Proposition
Klimatlagen	En del av det klimatpolitiska ramverket	2018-01-01	Lag
Miljöbalken	Nytt kapitel angående miljöbedömning	2016-01-01	Lag
Nationella kulturmiljömål	Fyra nya kulturmiljömål – vägledande för kulturmiljöarbetet	2014-01-01	Målarbete
Nationell plan för omprövning av vattenkraft	Omprövning av vattenkraft med hänsyn till miljökrav	2022-01-01	Plan
Nationell plan för transportinfrastruktur	Nationell plan för åtgärder inom	2022-01-01	Plan

	transportinfrastruktur 2022-2033		
Nationell strategi för vindkraft	Utvecklad planeringsprocess för vindkraft	2021-01-01	Strategi
Plan- och bygglagen	1. Tydliggörande av sambandet mellan PBL och lagen om kommuners bostadsförsörjning	2014-01-01	Lag
	2. Krav på redovisning i ÖP om att tillgodose långsiktiga behovet av bostäder	2014-07-01	
	3. Bestämmelser kring detaljplaneläggning kopplat till ÖP och länsstyrelsens granskningsyttrande	2015-01-01	
	4. Nya krav på dokumentering av risker i översiktsplanen	2018-08-01	
	5. Nya krav på struktur för översiktsplanering	2016-05-16	
Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram	Nya krav på kommuner i åtgärdsprogram 2022- 2027	2022-01-01	Åtgärdsprogram
Vision för kulturmiljöarbetet till 2030	Vision för utveckling av kulturmiljöarbetet framtagen av riksantikvarieämbetet	2016-05-16	Vision

8.3 Bilaga 3 – Styrdokument relevanta för ÖP

Plan/program	Kommentar	Antagen	Status
Bostadsförsörjningsprogram	Strategiskt program för bostadsförsörjning baserat på befolkningsprognos	2017	Revidering pågår
Cykelplan	Underlag för framtida planering för gång- och cykelvägar i Ludvika kommun	2011	Revidering pågår
Naturvårdsprogram	Fördjupning av översiktsplanens mål och syften gällande naturvård	2011	Revidering pågår
VA-plan	Ny vattentjänstplan är under framtagande och ska ersätta VA-plan	2017	Ersätts av vattentjänstplan
Policy	Kommentar	Antagen	Status
Handikappolicy	En ny tillgänglighetspolicy är under framtagande och kommer ersätta handikappolicy	2007	Ersätts av tillgänglighetspolicy
Integrationspolicy	Klargör politiska inriktningen gällande integration	2019	Aktuell
Kostpolicy	Syftar till att bl.a. stärka folkhälsa och hållbarhet via kost	2023	Aktuell
Miljöpolicy	Redogör för kommunens inriktning gällande miljö	2021	Aktuell
Policy för barn och unga	Syftar till att bl.a. stärka barns	2020	Aktuell

Säkerhets- och krisberedskapspolicy	inflytande och säkerställa efterlevnad av barnkonventionen Syftar till att förhindra skador på liv, miljö, ekonomi, störningar	2020	Aktuell
Strategier	Kommentar	Antagen	Status
Bredbandsstrategi 2021-2025	Syftar till att skapa förutsättningar för fortsatt bredbandsutbyggnad	2020	Aktuell
Fastighetsstrategi	Målet med strategin är att uppnå de kommunala målen kopplade till ägandeskap av kommunens fastigheter	2017	Behöver revideras
Folkhälsostrategi	Skapa förutsättningar för god och jämlik hälsa	2021	Revidering pågår
Grönstrukturstrategi	Säkerställa kvalitet och tillgång till grönområden i tätorten	2022	Aktuell
Klimatstrategi med energiplan	Strategi för att uppnå de kommunala målen inom energi- och klimatområdet	2010	Behöver revideras
Kommunikationsstrategi	Talar bl.a. om vad som ska kommuniceras, hur och till vem	2019	Aktuell
Näringslivsstrategi	Syftar till att Ludvika ska vara en attraktiv kommun för näringsliv och företagande	2021	Aktuell

Skogsstrategi	Tydliggör kommunens viljeinriktning kring skogsinnehavet	2014	Behöver revideras
Trafikstrategi för Ludvika kommun	Visar kommunens inriktning för trafikplanering	2021	Aktuell
Övergripande strategi för hållbar utveckling	Beskriver hur kommunen ska behålla sin jämvikt mot naturen samtidigt som människors förmåga att tillgodose sina behov inte hindras	2009	Behöver revideras